
Първан Русинов, зам.-министър на транспорта и съобщенията: Във всяко село ще има интернет

Интервю на заместник-министър Първан Русинов за в-к Труд, 02.03.2010 г., със зам.-министъра разговаря Светослав Метанов

- Г-н Русинов, докъде стигна проектът за осигуряване на бърз интернет в малките населени места?

- Държавата е длъжна да осигури интернет достъп на всички граждани. Да се премахне разделението между големите и малките населени места, което има пряка връзка с достъпа до знание на хората. Работим бързо и сме решени да стартираме пилотни проекти в малките населени места. Ще използваме средства по Оперативна програма "Регионално развитие" (ОПРР) за изграждане на инфраструктура за широколентов достъп до интернет в слабоурбанизираните райони и отдалечени населени места в земеделските райони на страната. Направихме проучване, за да се установят районите с потенциал за икономическо и социално развитие, които в момента не са обхванати от интернет доставчици. Критериите за избор бяха: население над 500 човека, наличие на кметство, за да развием и административните електронни услуги в селището; училище, болнично заведение. Така стигнахме до определяне на 8 зони за реализиране на проекти до 2012 г.

- Кои са тези региони?

- Според посочените критерии бяха определени следните зони: Велики Преслав - Върбица - Смядово - Дългопол; Лозница - Хитрино - Венец - Самуил; Хисаря - Съединение - Калояново; Димитровград - Първомай-Минерални бани; Троян - Угърчин - Ловеч - Долни Дъбник; Никопол - Белене; Ветрино - Суворово - Вълчи дол, Мездра - Роман - Бяла Слатина. Те са с население от 16 000 до 23 000 човека. В рамките на пилотните проекти ще бъде осигурен широколентов достъп до интернет и възможност за електронни услуги в първите два или три района около Хисаря, Велики Преслав и Лозница-Хитрино.

- За няколко от тези населени места съм сигурен, че в тях се предлага супербърз интернет. Например Димитровград!

- Говорим за зони около тези населени места. Там, където има добра инфраструктура, не смятаме да влизаме.

- В Хисаря също ли няма високоскоростен интернет?

- Данните ни са осигурени от неправителствени организации и КРС. Последното изследване е с данни от Центъра за изследване на демокрацията.

- Колко ще струва един проект?

- Зависи от използваните технологии. При оптична свързаност цената би била по-висока и варира между 5 и 6 милиона лева на проект, а при използване и на алтернативни безжични технологии за свързване на малките населени места ще е с около 1,5 млн. лв. по-ниска.

- Защо изобщо държавата трябва да се намесва и да харчи пари, при положение че има достатъчно телекоми?

- Има два полюса. Единият е, че държавата не трябва да участва, а само да насърчава. Това го правят по-силните финансово държави. У нас обаче е необходимо различно решение. В голяма част от страната няма изградена инфраструктура за широколентов интернет достъп. Разбира се, има мрежи на мобилните оператори, но явно все още няма

търсене на техните услуги в тези райони. Истината е, че в по-голямата част от страната има провал на инвестициите в тази област. Няма бизнес обосновка те да се случат. Така че при нас подходът трябва да е смесен. Държавата трябва да помогне за изграждането на инфраструктурата. Трябва да се започне от местата, където има потенциал за развитие. Затова ще реализираме пилотни проекти. От друга страна, са необходими насърчителни мерки. Трябва да се помисли за облекчаване на условията за изграждането на инфраструктура.

- Или поне в селските райони!

- Точно така. Но това е доста сложно. Не опираме само до желанието на централната власт, а трябва и общините да оказват съдействие. В момента най-големият проблем пред операторите е сложният режим за изграждане на инфраструктура. Оттук нататък може да се мисли и за допълнителни мерки, макар че сега не им е времето. В много държави се намаляват такси, данъци и т. н. Но реалистично у нас това сега не може да се случи.

- Консултирали ли сте идеите си с бизнеса?

- Да, те знаят, че ще е трудно. Но не трябва да загубим парите, които ЕС дава по този проект.

- Каква е сумата?

- 40 млн. лева. Трябва бързо да започнем с пилотните проекти. Първоначално се бяхме спрели на вариант публично-частно партньорство (ПЧП), но това щеше да ни забави заради необходимите процедури по изготвяне на анализ за ПЧП. Практиката показва, че това отнема 10-12 месеца. Още няколко месеца са необходими за нотификация от ЕК - има или няма държавна помощ. Всичко това отлагаше проектите за 2011 г., което означаваше, че губим парите. Решихме да разделим проекта на две фази. На първия етап с минимални инвестиции ще започнем пилотните проекти.

- И ще успеете ли да сключите договори за 40 млн. лв. до края на годината?

- Не. Ще сключим договори за 10-15 млн. лева. Ще реализираме два или три пилотни проекта. Успоредно с това догодина ще работим по проекти за съвместна дейност между държавата и частни оператори. Поели сме ангажимент пред телекомите да им предоставим равнопоставени възможности за участие.

- Как ще се реализират проектите?

- За пилотните проекти няма достатъчно технологично време за подготовка и при тях мрежата ще бъде изградена с възлагане на обществена поръчка, а после ще бъде отдадена от държавата на концесия. Концесията също представлява форма на публично-частно партньорство и в конкретния случай е най-подходяща. Ако ние изградим инфраструктурата и я отдадем при добри условия, очакваме да има кандидати за концесионери.

- Догодина пада монополът на пощите. Докъде стигна реструктурирането им?

- В момента в пощите се предлага антикризисен план. Намаляват разходите и се борят за увеличаване на приходите. В Пловдив започна пилотен проект, който цели централизиране на процесите за контролиране и управление. В продължение на половин година ще се наблюдава дали има ефект от това. След това ще си направим изводи и ще имаме реални данни дали промените са ефективни.

- Какво предприехте, след като Брюксел стартира процедура срещу България за неосвободените честоти за работа на слуховите апарати?

- Това е стар въпрос. Няколко пъти правителството е отлагало необходимите промени в радиочестотния план. Необходими са пари. Сезирали сме финансовото министерство, но още не са дали пари.

- Става дума за 10 млн. лева!

- Да. В момента текат активни преговори как да решим проблема. Защото иначе в един момент ще дойдат и глобите от Евросъюза. За съжаление сега държавата е в доста тежко

финансово състояние за разлика от предходни години.